

Geirfa'r Gyfraith

Bil Trawsblannu Dynol (Cymru)

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb o'r termau technegol a deddfwriaethol Cymraeg sy'n gysylltiedig â'r **Bil Trawsblannu Dynol (Cymru)** ('y Bil'), a hynny er gwybodaeth i Aelodau.

Cafodd y Bil ei gyflwyno gan Lesley Griffiths AC, y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, ar **3 Rhagfyr 2012**. Mae'r Pwyllgor Busnes wedi cyfeirio'r Bil at y **Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol**. Mae **crynodeb o'r Bil a rhestr o dermau deddfwriaethol cyffredinol** ar gael mewn dogfennau ar wahân.

Y termau sy'n benodol i'r Bil

- appoint – **penodi**
- appointed representatives – **cynrychiolwyr penodedig**
- attest (e.g. a signature) – **ardystio (e.e. llofnod)**
- brother or sister – **brawd neu chwaer**
- capacity (to consent) – **galluedd (i gydsynio)**
- child of a brother or sister – **plentyn i frawd neu chwaer**
- clinical lead for organ donation (CLOD) – **arweinydd clinigol ar gyfer rhoi organau**
- clinician - **clinigydd**
- code of practice – **cod ymarfer**
- connivance – **cydgynllwyn**
- consent – **cydsynio**

- conviction on indictment – **collfarnu ar dditiaid**
- cornea(s) – **cornbilen(nau)**
- coroner – **crwner**
- critical care – **gofal critigol**
- deceased person, the deceased – **person ymadawedig, yr ymadawedig**
- Director of Public Prosecutions – **Cyfarwyddwr Erlyniadau Cyhoeddus**
- donation after brainstem death (DBD) – **rhoi ar ôl marwolaeth coesyn yr ymennydd**
- donation after circulatory death (DCD) – **rhoi ar ôl marwolaeth system cylchredeg y gwaed**
- embryo(s) – **embryo(nau)**
- enduring family relationship – **perthynas deuluol barhaus**
- excepted adult(s) – **oedolyn (oedolion) a eithrir**
- express consent – **cydsyniad datganedig**
- false representation – **ymhoniad twyllodrus**
- family veto – **feto i'r teulu/y teulu'n rhoi fetu ar**
- foetal tissue – **meinweoedd y ffetws**
- friend of long standing – **cyfaill ers amser maith**
- gamete(s) – **gamet(au)**
- general or limited appointment – **penodiad cyffredinol neu gyfyngedig**
- grandparent or grandchild – **tad-cu/taid neu fam-gu/nain, neu wŷr neu wyres**
- half-brother or half-sister – **hanner-brawd neu hanner-chwaer**
- heart valves and vessels – **falfiau a phibelli'r galon**
- human (body, cells, organs and tissue) – **(corff, celloedd, organau a meinweoedd) dynol**
- Human Tissue Act 2004 – **Deddf Meinweoedd Dynol 2004**
- imported material – **deunydd wedi'i fewnforio**

- in the best interests of 'P' – **er lles pennaf 'P'**
- informed consent – **cydsyniad ar sail gwybodaeth**
- invasive procedure – **dull mewnwthiol**
- jointly and severally – **ar y cyd ac yn unigol**
- kidney(s) – **aren(nau)**
- lawful transplantation activities – **gweithgareddau trawsblannu awdurdodedig**
- liver – **yr afu/iau**
- lung - **yr ysgyfaint**
- meniscus – **y menisgw**
- novel forms of transplantation – **mathau newydd o drawsblannu**
- opt in/out – **optio i mewn/allan**
- ordinarily resident in Wales – **yn preswyllo fel arfer yng Nghymru**
- organ donation taskforce – **tasglu rhoi organau**
- organ donor register – **cofrestr rhoddwyr organau**
- pancreas – **y pancreas**
- parent or child – **rhiant neu blentyn**
- parental responsibility – **cyfrifoldeb rhiant**
- point of separation – **adeg y gwahanu**
- preservation (of material for transplantation) – **preserfio (deunydd at ei drawsblannu)**
- presumed consent – **cydsyniad tybiedig**
- prisoner(s) – **carcharor(ion)**
- promotion of transplantation – **hyrwyddo trawsblannu**
- quality-adjusted life year (QALY) – **blwyddyn o fywyd wedi'i haddasu yn ôl ansawdd**
- qualifying relationship – **perthynas gymhwysol**
- raising awareness – **cynyddu ymwybyddiaeth**
- ranked list – **rhestr wedi'i rancio**
- reasonable person – **person rhesymol**

- relevant material – **deunydd perthnasol**
- removal, storage and use (for the purpose of transplantation) – **tynnu, storio a defnyddio (at ddibenion trawsblannu)**
- renounce/revoke an appointment – **ildio/dirymu penodiad**
- reproductive tissues – **meinweoedd atgynhyrchu**
- retrieval (of organs) – **tynnu (organau)**
- retrieval team – **tîm tynnu organau**
- significant period – **cyfnod sylweddol**
- small bowel - **y coluddyn bach**
- soft opt-out system – **system feddal o optio allan**
- specialist nurse for organ donation (SNOD) – **nyrs arbenigol mewn rhoi organau**
- spouse, civil partner or partner – **priod, partner sifil neu bartner**
- standards – **safonau**
- stepfather or stepmother – **llys-dad neu llys-fam**
- summary conviction – **collfarnu'n ddiannod**
- tendons - **y gewynnau**
- trachea – **y bibell wynt**
- transfusion (e.g. blood transfusion) – **trallwysio (e.e. trallwysiad gwaed)**
- transplantation activities – **gweithgareddau trawsblannu**
- Wills Act 1837 – **Deddf Ewyllysiau 1837**

Rhagor o wybodaeth

I gael rhagor o wybodaeth, cysylltwch â Siân Eleri Richards (sian.richards@cymru.gov.uk, estyniad 8405), yn y Gwasanaeth Ymchwil.